

МІЖРЕГІОНАЛЬНА  
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА**  
дисципліни

**“СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА  
НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ”**

**(для бакалаврів)**

МАУП

Київ  
ДП «Видавничий дім «Персонал»  
2010

Підготовлено доцентом *В. В. Омельчуком* і викладачем *Д. В. Мельниченко* кафедри організації самоврядування

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування (протокол № 10 від 04.08.06)

Перезатверджено на засіданні кафедри організації самоврядування (протокол № 7 від 27.02.09)

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом*

**Омельчук В. В., Мельниченко Д. В.** Навчальна програма дисципліни “Соціальна інфраструктура населених пунктів” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Соціальна інфраструктура населених пунктів”, теми контрольних робіт, вказівки до виконання контрольної роботи, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2010  
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У навчальній програмі дисципліни “Соціальна інфраструктура населених пунктів” викладається сутність державного регулювання розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів України, загальні положення та механізм реорганізації об’єктів соціального призначення, створення основних організаційно-правових форм підприємницької діяльності, формування системи управління, функції управління об’єктами соціального призначення та їх фінансове забезпечення, форми розселення, правові аспекти функціонування об’єктів соціальної сфери населених пунктів, а також досвід управління підприємствами та організаціями соціальної інфраструктури зарубіжних країн.

Мета навчальної дисципліни:

- забезпечити формування теоретико-методологічних і прикладних знань щодо створення та розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів;
- здатність їх використання для підвищення результативності діяльності у соціальній сфері;
- ефективність реалізації соціальної політики на всіх рівнях державного управління та місцевого самоврядування;
- сприяти засвоєнню фундаментальних знань щодо соціальної інфраструктури населених пунктів, формуванню вмінь і навичок застосування набутих знань на практиці;
- підвищити методологічну культуру, сприяти інтенсифікації творчих зусиль студентства, розвитку їх пізнавальної діяльності, актуалізації знань;
- формувати у студента науковий світогляд, креативність (спроможність творчо реалізувати своє фахове та культурницьке покликання), правосвідомість, моральні та інші якості фахівця.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні *знати*:

- сутність, функції, складові соціальної інфраструктури населених пунктів;
- сучасні методологічні підходи щодо формування та розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів;
- теоретичні основи формування соціальної політики в регіоні, її завдання та цілі;

- категорії та форми інституту партнерства між владою та недержавним сектором при наданні громадських послуг;

*уміти:*

- застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності та оцінювати фактори, що впливають на формування і розвиток соціальної інфраструктури населених пунктів;
- визначати оптимальні шляхи розвитку соціальної інфраструктури, впроваджувати нові підходи щодо її удосконалення;
- застосовувати нові форми та методи управління соціальною інфраструктурою в населених пунктах;
- реалізовувати системний підхід щодо визначення стратегії розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів;
- застосовувати положення нормативно-правової бази, що регулюють розвиток соціальної інфраструктури населених пунктів;
- оцінювати переваги кожного із секторів територіальної громади у процесі надання громадських послуг і на цій основі покращувати практику їх організації;

*мати навички:*

- аналізу економічного стану соціальної інфраструктури;
- планування, організації та контролю за виконанням завдань державних, регіональних, галузевих (міжгалузевих) програм і проєктів соціального розвитку відповідної території або сфери економічної діяльності;
- визначення ефективності чинних форм і методів управління соціальною інфраструктурою населених пунктів;
- економічного розвитку територій окремих сфер діяльності, вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду.



**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**  
**дисципліни**  
**“СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ”**

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1 2 3	<b>Змістовий модуль I. Соціальна інфраструктура регіону як об’єкт регіонального управління</b> Сутність і зміст соціальної інфраструктури Основні організаційно-правові форми господарювання Фінансове забезпечення функціонування об’єктів соціальної інфраструктури
4 5 6 7	<b>Змістовий модуль II. Управління соціальною інфраструктурою</b> Основні принципи управління соціальною сферою Система управління соціальною інфраструктурою Управління розвитком соціальної інфраструктури села Управління соціальною інфраструктурою в зарубіжних країнах
8 9	<b>Змістовий модуль III. Система регіонального розселення та програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою регіонів</b> Система регіонального розселення та правові аспекти її функціонування Програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою регіонів
Разом годин: 54	

**ЗМІСТ**  
**дисципліни**  
**“СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ”**

**Змістовий модуль І. Соціальна інфраструктура регіону  
як об’єкт регіонального управління**

***Тема 1. Сутність і зміст соціальної інфраструктури***

Зміст поняття “соціальної інфраструктури”. Роль і місце соціальної інфраструктури в розвитку регіону, життєзабезпечення населення. Взаємозв’язок і відмінності соціальної та виробничої інфраструктури. Характеристика сучасного стану соціальної інфраструктури. Функції та основні фактори, які впливають на рівень розвитку соціальної інфраструктури. Державна підтримка розвитку соціальної інфраструктури. Загальні положення та механізм реорганізації об’єктів соціальної інфраструктури.

*Література* [1; 3–4; 6; 8; 10; 16; 19; 29–31; 33; 35; 46; 49;  
52; 53; 58–60; 62; 64; 65; 67; 68; 70–71]

***Тема 2. Основні організаційно-правові форми господарювання***

Поняття економічної категорії власність, її основні форми. Суб’єкти права комунальної власності та складові права комунальної власності. Основні положення реорганізації об’єктів соціальної інфраструктури. Об’єкти соціальної інфраструктури, які підлягають безплатній передачі в комунальну власність. Порядок передачі об’єктів соціальної інфраструктури в комунальну власність. Основні джерела формування комунальної власності. Основні способи реорганізації підприємств соціальної інфраструктури. Основні організаційно-правові форми господарювання в галузях соціальної інфраструктури, які можуть бути створені у процесі реорганізації. Основні вимоги до реєстрації нових формувань. Специфіка розробки установчих документів створення та функціонування підприємства. Основні розділи, які містить установчий договір підприємства.

*Література* [1; 7; 17; 27; 31; 33; 42; 44; 45; 50; 61; 66; 72]

### ***Тема 3. Фінансове забезпечення функціонування об'єктів соціальної інфраструктури***

Поняття “державний” і “місцевий бюджет”. Основні види податків і зборів, які містить місцевий бюджет. Джерела, за рахунок яких здійснюється фінансове забезпечення функціонування об'єктів соціальної інфраструктури. Види кредитів, які надаються підприємствам і установам соціального призначення. Фінансові розрахунки, які виконують місцеві органи управління після передачі об'єктів соціальної інфраструктури в комунальну власність. Види податків і зборів (обов'язкових платежів). Особливості оподаткування підприємств, на балансі яких перебувають об'єкти соціального призначення. Підприємства й установи, які не сплачують комунальний податок. Види підприємств, які мають пільги щодо сплати податку на прибуток підприємства.

*Література* [1; 17; 23; 31; 33; 54; 71]

## **Змістовий модуль II. Управління соціальною інфраструктурою**

### ***Тема 4. Основні принципи управління соціальною сферою***

Поняття управління. Єдність принципів управління соціальною сферою та матеріальним виробництвом. Удосконалення механізму управління об'єктами соціальної інфраструктури.

*Література* [1; 21; 26; 31; 33]

### ***Тема 5. Система управління соціальною інфраструктурою***

Основні важелі, які містить система економічного регулювання соціального розвитку населеного пункту. Класифікація методів державного економічного регулювання та форм, в яких вона виявляється. Основні важелі державного регулювання. Поняття економічної стратегії. Зміст поняття “стратегія соціально-економічного розвитку адміністративного району”. Принципи та особливості стратегії соціально-економічного розвитку району. Функції, які належать до системи управління соціальною розбудовою територій. Повноваження, які має система загальнодержавного регулювання комплексного розвитку території. Поняття функції передбачення та її форми. Розмежування понять “прогнозування”, “програмування” і “планування”.

Значення розробки соціальних нормативів. Сфери, в яких застосовуються державні соціальні стандарти, нормативи та гарантії їх забезпечення. Форми, в яких визначаються і діють соціальні гарантії. Варіанти управління об'єктами соціального призначення, що передані в комунальну власність.

*Література* [1; 9; 21; 26; 31; 33]

### ***Тема 6. Управління розвитком соціальної інфраструктури села***

Особливості управління соціальною інфраструктурою населених пунктів в умовах ринкової економіки. Тенденції еволюції форм і методів управління соціальною інфраструктурою. Законодавчо-нормативна регламентація управління соціальною інфраструктурою в Україні. Організаційна система управління соціальною інфраструктурою на загальнодержавному та місцевому рівнях. Варіанти управління об'єктами, які після реорганізації сільсько-господарського підприємства передані в комунальну власність. Функції й обов'язки державної та місцевої влад, органів місцевого самоврядування в галузі управління об'єктами соціальної сфери. Залучення до участі в розвитку соціальної інфраструктури недержавних організацій і населення.

*Література* [1; 7; 11–15; 18; 20; 22; 24; 25; 28; 30; 32; 37; 52; 55–57]

### ***Тема 7. Управління соціальною інфраструктурою в зарубіжних країнах***

Розвиток соціальної інфраструктури в економічно розвинених країнах світу: Західна Європа, Сполучені Штати Америки, Канада, Японія, Китай та ін. Форми і методи впливу центральних і місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування на розвиток соціальної інфраструктури. Залучення населення до інвестування, створення та функціонування об'єктів соціальної інфраструктури. Можливість і доцільність використання в Україні досвіду зарубіжних економічно розвинених держав.

*Література* [1; 3; 10; 34; 59;]



## **Змістовий модуль III. Система регіонального розселення та програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою регіонів**

### ***Тема 8. Система регіонального розселення та правові аспекти її функціонування***

Зміст поняття “розселення”. Форми поселенської мережі (міські та сільські поселення, їх загальні критерії). Стан, характеристика та основні етапи розвитку поселенської мережі. Шляхи і методи прискореного розвитку соціальної інфраструктури в деградуючих поселеннях. Правові засади виконання місцевими органами державної влади і самоврядування функції щодо регіонального розселення. Державні гарантії соціального обслуговування громадян. Основні функції територіальної громади населеного пункту.

*Література* [1; 2; 31; 36; 40; 43; 48]

### ***Тема 9. Програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою регіонів***

Особливості стану й організації управління соціальною інфраструктурою в міських і сільських районах, у малих і великих містах. Розробка прогнозів розвитку соціальної інфраструктури в регіонах. Розробка регіональних програм комплексного розвитку соціальної інфраструктури та організація контролю за їх виконанням з боку держави, підприємств, населення. Організація діяльності об'єктів соціальної інфраструктури в монофункціональних містах, де виводяться з експлуатації фізично зношені та морально застарілі містоутворюючі підприємства. Роль і місце статуту територіальної громади у становленні та розвитку місцевого самоврядування.

*Література* [1; 5; 31; 36; 38; 39; 41; 48; 51; 63; 69]

### **ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

1. Цілі, завдання та пріоритети регіональної соціальної політики.
2. Державна регіональна політика розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів.

3. Інфраструктура послуг і соціальні проблеми.
4. Критерії і показники стану соціальної інфраструктури регіону (міста).
5. Шляхи і методи прискореного розвитку соціальної інфраструктури в депресивних районах.
6. Роль соціальної інфраструктури в комплексному розвитку міста, селища міського типу, села.
7. Особливості регулювання та управління соціальною інфраструктурою в умовах ринкової економіки.
8. Законодавчо-нормативна регламентація управління соціальною інфраструктурою в Україні.
9. Програмно-цільові методи управління комплексним розвитком соціальної інфраструктури населених пунктів.
10. Функції і завдання державних, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері регулювання та управління соціальною інфраструктурою.
11. Залучення до участі в розвитку соціальної інфраструктури неурядових організацій і населення.
12. Розробка регіональних програм комплексного розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів.
13. Форми і методи впливу центральних і місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування на розвиток соціальної інфраструктури.
14. Залучення населення до інвестування, створення і функціонування об'єктів соціальної інфраструктури.
15. Шляхи та методи утримання і розвитку соціальної інфраструктури.
16. Фінансування та ціноутворення в галузях соціальної інфраструктури.
17. Розвиток довірливих відносин у сфері надання комунальних послуг.
18. Альтернативні форми управління житлово-комунальним господарством міста.
19. Основні шляхи вирішення організаційно-економічних проблем житлово-комунального господарства міста.
20. Демоніполізація і конкуренція на ринку житлово-комунальних послуг.

21. Особливості формування цін і тарифів на житлові та комунальні послуги.
22. Реформування комунального господарства міста.
23. Шляхи удосконалення системи соціального захисту населення міста (селища міського типу, села).
24. Управління санітарним очищенням міста (селища міського типу, села) та озеленення його території.
25. Дослідження стану та перспектив розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів.
26. Організаційні основи реформування сфери надання житлових послуг у місті.
27. Повноваження міських органів влади в управлінні соціальною інфраструктурою.
28. Формування ринку комунікаційних послуг та його особливості.
29. Заходи щодо розширення і вдосконалення мережі підприємств транспорту і зв'язку.
30. Шляхи реформування системи управління соціальною сферою сільських територій.

### ***ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ***

Виконання контрольної роботи передбачає розвиток навичок самостійного пошуку необхідної інформації, опрацювання та осмислення теоретичного і практичного матеріалу. Вибір теми — довільний.

Контрольна робота виконується на скріплених сторінках формату А4. На титульній сторінці вказуються: назва дисципліни (“Соціальна інфраструктура населених пунктів”); прізвище, ім'я, по батькові студента; домашня адреса; номер групи. Контрольна робота повинна містити план і список літератури. На останній сторінці ставиться дата виконання роботи та підпис студента. Роботу необхідно здати в наукову частину в установленний термін.

У контрольній роботі студент повинен використовувати вітчизняні та зарубіжні інформаційні матеріали, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет. Здійснювати реферування документів, формуючи власні погляди на явища, події

та процеси. Виявляти закономірні зв'язки в досліджуваній проблематиці, застосовуючи методи дослідження соціальних процесів, прогнозувати тенденції розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів.

### **ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ**

1. Сутність соціальної інфраструктури, особливості її функціонування.
2. Функціональне призначення соціальної інфраструктури.
3. Види класифікації об'єктів соціального призначення за мобільністю та місцем надання послуг.
4. Основні фактори, що впливають на розміщення об'єктів соціальної інфраструктури в сільській місцевості.
5. Поняття економічної категорії власності, її основні форми.
6. Хто виступає суб'єктом права комунальної власності та складові права комунальної власності?
7. Основні положення реорганізації об'єктів соціальної інфраструктури.
8. Які об'єкти соціальної інфраструктури підлягають безплатній передачі в комунальну власність?
9. Як відбувається передача об'єктів соціальної інфраструктури в комунальну власність?
10. Основні джерела формування комунальної власності.
11. Основні способи реорганізації підприємств соціальної інфраструктури.
12. Які основні організаційно-правові форми господарювання в галузях соціальної інфраструктури можуть бути створені у процесі реорганізації?
13. Основні вимоги до реєстрації нових формувань.
14. Специфіка розробки установчих документів створення та функціонування підприємства.
15. Основні розділи установчого договору підприємства.
16. Сформулюйте поняття “державний”, “місцевий бюджет”.
17. Які основні види податків і зборів містить місцевий бюджет?
18. За рахунок яких джерел здійснюється фінансове забезпечення функціонування об'єктів соціальної інфраструктури?

19. Які види кредитів надаються підприємствам і установам соціального призначення?
20. Які фінансові розрахунки виконують місцеві органи управління після передачі об'єктів соціальної інфраструктури в комунальну власність?
21. Види податків і зборів (обов'язкових платежів).
22. Особливості оподаткування підприємств, на балансі яких перебувають об'єкти соціального призначення.
23. Які підприємства й установи не сплачують комунальний податок?
24. Які види підприємств мають пільги щодо сплати податку на прибуток підприємства?
25. Що таке управління? У чому єдність принципів управління соціальною сферою та матеріальним виробництвом?
26. Сформулюйте головну мету вдосконалення економічного механізму управління соціальним розвитком села.
27. Що передбачає удосконалення механізму управління об'єктами соціальної інфраструктури?
28. Які основні важелі містить система економічного регулювання соціального розвитку населеного пункту?
29. Яка існує класифікація методів державного економічного регулювання та в яких формах вона виявляється?
30. Основні важелі державного регулювання.
31. Що таке економічна стратегія?
32. Зміст поняття “стратегія соціально-економічного розвитку адміністративного району”.
33. Принципи та особливості стратегії соціально-економічного розвитку району?
34. Які функції належать до системи управління соціальною розбудовою територій?
35. Які повноваження має система загальнодержавного регулювання комплексного розвитку територій.
36. Що таке функція передбачення? Які її форми Ви знаєте? Чим відрізняються такі поняття, як “прогнозування”, “програмування” і “планування”?
37. Для чого необхідна розробка соціальних нормативів?
38. В яких сферах застосовуються державні соціальні стандарти, нормативи та гарантії їх забезпечення?

39. В яких формах визначаються і діють соціальні гарантії?
40. Які існують варіанти управління об'єктами соціального призначення, що передані в комунальну власність?
41. Дайте визначення поняття “населений пункт”. Які види населених пунктів Ви знаєте?
42. Які фактори зумовили високі темпи урбанізації в Україні?
43. Що лежить в основі поділу поселень на міські та сільські?
44. На які категорії розподіляються міста?
45. Основні ознаки монофункціональних міст.
46. Що таке сільська поселенська мережа?
47. Основні етапи розвитку сільської поселенської мережі.
48. Якими основними показниками характеризується сільська поселенська мережа?
49. Що таке людність і густина поселенської мережі?
50. Як визначається показник густоти населення?
51. Чим відрізняється поділ сільської поселенської мережі від характеру зайнятості населення?
52. Що таке деградуючі та безлюдні села?
53. За якими критеріями визначаються райони демографічної та поселенської кризи?
54. Які суб'єкти належать до механізму регулювання соціального облаштування сільських територій?
55. Що таке господарська територія сільських поселень?
56. Специфіка та переваги програмно-цільового методу управління комплексним розвитком регіону.
57. Сформулюйте основні критерії виділення проблем, які розв'язуються програмним способом.
58. На які типи розподіляються програми?
59. Які основні елементи містить програма?
60. Що таке комплексна програма?
61. Особливість структури державного управління соціально-економічним розвитком.
62. Розкрийте основний зміст системи показників соціального розвитку населеного пункту.
63. За яких умов здійснюються розрахунки основних показників програми?
64. Основні джерела фінансового забезпечення програми.

65. Сформулюйте загальні принципи державного прогнозування соціально-економічного розвитку регіону.
66. Які основні положення мають бути відображені у програмних документах соціально-економічного розвитку регіону?
67. На який період розробляються соціальні програми?
68. Який орган виконує функції управління об'єктами соціального призначення? Назвіть основні з них.
69. На основі яких чинників визначається базовий державний соціальний стандарт?
70. Що таке статут територіальної громади? Його зміст і мета.
71. Які основні функції покладені на територіальну громаду в сільській місцевості?
72. Які нові види торговельних підприємств і організацій започатковано в Росії?
73. Які розбіжності існують у внутрішній торгівлі Західної та Східної Європи?
74. Які функції виконує служба житлово-комунального господарства міст?
75. Які основні принципи покладено в основу соціального забезпечення громадян Західної Європи?
76. Види соціального страхування населення країн Європи.
77. За яким показником визначають рівень розвитку вищої освіти?
78. Яка участь і роль держави у розвитку соціальної інфраструктури США?
79. Особливості системи освіти Канади.
80. Які види медичного обслуговування застосовують у країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону?
81. За якими принципами здійснюється освітянська підготовка населення в Австралії?
82. Чим відрізняється сучасна соціальна інфраструктура Африканського континенту від інших регіонів світу?
83. Яку роль відіграють міста як центри розвитку культури і науки в країнах Африки?

## СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

### Основна

1. Вакуленко В. М., Ігнатенко О. С., Лебединська О. Ю. та ін. Державне регулювання розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів України: Навч. посіб. — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — 112 с.
2. Доценко А. І. Регіональне розселення: проблеми та перспективи. — К.: Наук. думка, 1994. — 256 с.
3. Економіка міст: Україна і світовий досвід: Навч. посіб. / В. М. Вакуленко, Ю. Ф. Дехтяренко, О. І. Драпиковський та ін. — К.: Основи, 1997. — 243 с.
4. Коломийчук В. С. Соціально-економічний розвиток адміністративного регіону: теорія, методологія, практика. — Тернопіль: ТОВ “Терно-Граф”, 1998. — 318 с.
5. Кубко Е. Б. Программно-целевая организация государственного управления (сущность, правовая основа, хозяйственная практика). — К.: Наук. думка, 1988. — 232 с.
6. Курдюкова Н., Господинов Э., Гулинский Я. и др. Планирование экономического и социального развития регионов. — О.: Лыбидь, 1990. — 352 с.
7. Месель-Веселяк В. Я., Саблук П. Т., Малік М. Ф. та ін. Розвиток форм господарювання на селі. — К.: Урожай, 1993. — 375 с.
8. Невелєв О. М. Місто Київ: політика перспективного розвитку / НДІ соціально-економічних проблем міста. — К., 1999. — 293 с.
9. Никитенко М. Н., Сивограков О. В., Гаврилов А. Б. и др. Управление социальным развитием района. — Минск.: Наука и техника, 1990. — 190 с.
10. Новіков В. Організація і розвиток соціальної сфери (зарубіжний і вітчизняний досвід). — К.: Ін-т економіки НАН України, 2000. — 246 с.
11. Орлатий М. К., Прокопа І. І., Гудзинський С. О. та ін. Реформування соціальної інфраструктури села. — К.: ІАЕ УААН, 2000. — 475 с.
12. Орлатий М. К., Прокопа І. І., Рябоконт В. П. та ін. Соціальна інфраструктура села / Б-ка сільського голови. — К.: УАДУ, 2003. — 81 с.



13. *Орлатий М.* Соціальна сфера села. — К.: ІАЕ УААН. — 200 с.
14. *Проблеми* реформування соціальної сфери інфраструктури села. — К.: Діловий контакт, 1998. — 140 с.
15. *Прокопа І. В.* Соціальна інфраструктура села: формування нового механізму розвитку. — К.: Ін-т економіки НАН України, 1996, — 172 с.
16. *Руссо Дені, Возей Жорж.* Благоустрій міста. — К.: Основи, 1995. — 107 с.
17. *Салій І.* Українські міста: питання власності і муніципального управління: Навч. посіб. — К.: ТОВ УВПК “Екс об”, 2001. — 416 с.
18. *Соціальна* інфраструктура села: Навч. посіб. / За ред. П. Т. Каблука, М. К. Орлатого. — К.: ІАЕ УААН, 2002. — 465 с.
19. *Степаненко А. В.* Социально-экономическое развитие городов: проблемы комплексности и сбалансированности. — К.: Наук. думка, 1988. — 207 с.
20. *Шепотько Л., Прокопа І., Максимюк О. та ін.* Село: сучасна політика і стратегія розвитку. — К.: Ін-т економіки НАН України, 1997. — 329 с.

#### *Додаткова*

21. *Ансофф П.* Стратегическое управление. — М.: Экономика, 1989. — 519 с.
22. *Антоненко Л.* Комплексное развитие села // *Вопр. економіки.* — 1991. — № 6. — С. 99–106.
23. *Арбузова Т. И., Гриц Н. Я., Бобков В. Н.* О структуре расходов в бюджете прожиточного минимума // *Экономика и общество.* — 1994. — № 5–6. — С. 134–137.
24. *Бітер О.* Рівень життя сільського населення. — Л.: Піраміда, 1996. — 184 с.
25. *Белкина Т. Д.* Социальная сфера села: пути преобразований // *Вестн. сільськогосподарств. науки.* — 1990. — № 11. — С. 19–23.
26. *Бестужев-Лада И. В.* Нормативное социальное прогнозирование: возможные пути реализации целей общества. — М.: Наука, 1987. — 214 с.
27. *Важенин С. Г.* Социальная инфраструктура народнохозяйственного комплекса: политэкономический аспект регионального развития. — М.: Наука, 1984. — 172 с.

28. *Вдовиченко М. Х., Якуба К. І., Орлатий М. К. та ін.* Соціальне відродження і розвиток села в умовах становлення ринкової економіки. — К.: Урожай, 1993. — 211 с.
29. *Витренко Н. М.* Соціальна інфраструктура України: оцінка рівня и перспектив розвитку. — К.: Наук. думка, 1993. — 144 с.
30. *Васильєва Е. Н.* Развитие инфраструктуры сельских районов // США: экономика, политика, идеология. — 1994. — № 5. — С. 116–127.
31. *Губська М. В.* Основы градостроительного менеджмента и мониторинга: Учеб. пособие. — К.: Вира-Р, 2002. — 248 с.
32. *Державне регулювання соціально-економічного розвитку села* // Зб. наук. праць. — К.: ДП Ін-ту економіки НАН України, 1995. — 110 с.
33. *Зайцева Л. М.* Програмні підходи до управління економічним та соціальним розвитком України та областей // Регіональна економіка. — 1997. — № 3. — С. 67–75.
34. *Звіт про світовий розвиток: важке завдання розвитку.* — К.: Абрис, 1994. — 270 с.
35. *Концепція державної регіональної політики* // Офіц. вісн. України. — 2001. — № 22. — Ст. 983.
36. *Корнієнко М.* Статут територіальної громади: яким він може бути? // Розвиток місцевої демократії: забезпечення прав громади на здійснення місцевого самоврядування: Матеріали конф. — К., 1998. — 81 с.
37. *Крисанов Д. Ф.* Аграрна сфера: пріоритети та механізми реалізації. — К.: Ін-т економіки НАН України, 1998. — 235 с.
38. *Куліченко І. І., Сурмін Ю. П., Наврузов Ю. В.* Концептуальні засади розробки статуту територіальної громади міста Дніпропетровська // Управління сучасним містом. — К.: ТОВ “Днепророст”, 2000. — С. 42–55.
39. *Косенко В. М., Гудзинський С. О.* Відродження хуторських і малих поселень // Економіка АПК. — № 7. — 1995. — С. 79–82.
40. *Кулик А. В.* Моделювання якості регіональних систем розселення // Регіональна економіка. — 1999. — № 3. — С. 81–89.
41. *Лопатинський В., Кравченко В., Линник Н.* Статут територіальної громади: проблеми, розробки, прийняття та впровадження

в практику місцевого самоврядування // Розвиток місцевої демократії: забезпечення прав громади на здійснення місцевого самоврядування: Матеріали конф. — К., 1998. — 81 с.

42. *Лупенко Ю. А.* Акціонерні товариства в АПК. — К.: ІАЕ, 1997. — 185 с.
43. *Мандибура В. О.* Рівень життя населення України та проблеми реформування механізмів його регулювання. — К.: Парлам. вид-во, 1998. — 256 с.
44. *Малік М. Й.* Мотивація виробничої діяльності в аграрній сфері економіки. — К.: Ін-т аграр. економіки, 1996. — 177 с.
45. *Малік М. Й., Лупенко Ю. Д., Романова Л. В. та ін.* Підприємництво в аграрній сфері економіки. — К.: ІАЕ, 1997. — 420 с.
46. *Малес В. М.* Держава і регіони (до формування регіональної політики в Україні) // Розбудова держави. — 1994. — № 9. — С. 12–17.
47. *Методические* рекомендации по разработке социально-экономических нормативов и их применению при составлении социальных разделов комплексных планов районов, городов и областей. — К.: СОПС АН УССР, 1990. — 162 с.
48. *Наврузов Ю. В.* Системне визначення категорії “Громада” // Грані. — 2000. — № 1(9).
49. *Нижник Н.* Україна — державне управління, шляхи реформування. — К., 1997. — С. 71.
50. *Новиков В. Н.* Совершенствование экономического механизма в непроизводственной сфере (Вопросы теории и практики). — К.: Наук. думка, 1986. — 197 с.
51. *Пиля В., Абрамов В.* Программно-целевой метод управления социально-экономическим развитием регионов // Экономика Украины. — 1998. — № 9. — С. 32–39.
52. *Поплавська Ж. В.* Актуальні проблеми розвитку соціальної інфраструктури села // Вісн. аграр. науки. — 1991. — № 12. — С. 14–18.
53. *Посібник* з реформування соціальної інфраструктури і трудових відносин. — К.: ДОП ІАЕ, 1997. — 28 с.
54. *Прокопа І. В.* Формування бюджетного механізму функціонування соціальної сфери села // Економіка АПК. — 1994. — № 2–3. — С. 41–46.

55. *Прокопищак К. В.* Проблеми розвитку соціальної інфраструктури та відродження сіл Карпатського регіону. — Л., 1997. — 175 с.
56. *Реорганізація об'єктів соціальної сфери села (методичні заходи).* — К.: ІАЕ УААН, 1998. — 35 с.
57. *Реформування соціальної сфери села: організаційно-методичні засади /* За ред. П. Т. Каблука. — К.: ІАЕ УААН, 2000. — 475 с.
58. *Регіональна економіка: Навч. посіб. /* За ред. І. Михасюка. — Л.: Укр. технології, 1998. — 234 с.
59. *Регіональна політика в країнах Європи: уроки для України: Навч. посіб. /* За ред. С. Максименка. — К.: Лотос, 2000. — 171 с.
60. *Регіональне управління: Навч. посіб. /* Л. М. Зайцева, С. М. Серьогін, Н. Й. Коніщева та ін. — Д.: ДФ УАДУ, 2000. — 240 с.
61. *Розміщення продуктивних сил /* За ред. В. В. Ковалевського, О. Л. Михалюк. — К.: Т-во “Знання”; КОО, 1998. — 546 с.
62. *Симоненко В.* Регионы Украины: проблемы развития. — К.: Наук. думка, 1997. — 263 с.
63. *Степаненко А. В.* Социально-экономическое развитие городов: проблемы комплексности и сбалансированности. — К.: Наук. думка, 1988. — 207 с.
64. *Топчієв О. Г.* Теоретичні основи регіональної економіки. — К.: Вид-во УАДУ, 1997. — 138 с.
65. *Миронова Т. Л., Добровольська О. П., Процьай А. Ф.* Управління розвитком регіону: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2006. — 328 с.
66. *Управление* непродуцственной сферой. — М.: Знание, 1988. — 62 с.
67. *Управление* социальным развитием региона / М. Никитенко, О. Сивограков, А. Гаврилов и др. — Минск: Наука и техника, 1990. — 190 с.
68. *Чумаченко М.* Очерки по экономике региона. — К.: Наук. думка, 1995. — 338 с.

69. *Яковлева С. И.* Инфраструктурные параметры организации социального пространства города // Социс. – 2004. – № 2. – С. 130–133.
70. *Ягодка А. Г.* Соціальна інфраструктура і політика: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. – 212 с.
71. *Хвесик М. А., Горбач Л. М., Вишнеvsька Н. В., Хвесик Ю. М.* Стратегія соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Волинської області). – К.: Кондор, 2004. – 276 с.
72. *Юрчишин В. В., Онищенко О. М., Саблук П. Т.* Власність у сільському господарстві. – К.: Урожай, 1993. – 349 с.

МАУП

## **ЗМІСТ**

Пояснювальна записка .....	3
Тематичний план дисципліни “Соціальна інфраструктура населених пунктів” .....	5
Зміст дисципліни “Соціальна інфраструктура населених пунктів” .....	6
Теми контрольних робіт.....	9
Вказівки до виконання контрольної роботи .....	11
Питання для самоконтролю .....	12
Список літератури .....	16

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*  
Редактор *Т. М. Тележенко*  
Комп’ютерне верстання *М. М. Соколовська*

Зам. № ВКЦ-4637

Формат 60×84/16. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний. Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)  
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»  
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру  
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*